

«...Πάτερ Ἰωάννη Χρυσόστομε, πρέσβευε τῷ Λόγῳ
Χριστῷ τῷ Θεῷ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Σήμερα, **13 Νοεμβρίου**, ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τή μνήμη τοῦ ὁσίου Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ **Χρυσοστόμου**. Σέ ὅλες τίς **Θεῖες Λειτουργίες, πλὴν τῶν δέκα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου**, τὸν μνημονεύουμε ὡς δημιουργό τῆς ὁμώνυμης Λειτουργίας, ζητώντας τὴν πρεσβεία του πρὸς τὸν Κύριο, γιὰ μᾶς, γιὰ τίς οἰκογένειές μας, γιὰ τὴ χώρα μας, γιὰ ὅλους τοὺς κατατρεγμένους ἀνθρώπους στὴν πορεία τῆς ἀνθρωπότητας.

Οἱ ἄμβωνες τῆς Ἀντιοχείας ἀρχικά καὶ τῆς Βασιλεύουσας στή συνέχεια, ἀντηχοῦν στοὺς αἰῶνες ἀπὸ τὰ κηρύγματα τοῦ Μεγάλου Ἐκκλησιαστικοῦ Πατέρα, τίς βαθυστόχαστες σκέψεις του, τίς λυτρωτικές συμβουλές του, τίς ἐλπίδες πού ἀναπτέρωνε. **Ἰωάννης** εἶναι τὸ ὄνομά του, ἀλλὰ ὁ λαὸς τὸν κόσμησε μὲ τὸ ἐπώνυμο **“Χρυσόστομος”**, **“Χρυσορρόας”** κατὰ τοὺς ἱερούς Πατέρες, γιὰτὶ *«χρυσὸς ἔρρεε ἐκ τῶν χειλέων του»*. Καὶ ὁ ὕμνογράφος πού τὸν ἐγκωμιάζει σημειώνει, πολὺ εὐστοχα: *«Μέ χρυσᾶ λόγια καὶ διδαχές Θεόδοτες, κοσμήσας τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὅχεις θησαυρίσει σέ Αὐτὴν πλοῦτο πνευματικό, γι’ αὐτό σοῦ προσφέρει στή μνήμη σου στεφάνι ἀπὸ ἄνθη ἀμάραντα, Ἰωάννη Χρυσόστομε, πού εἶσαι πάγχρυσος ὄχι μόνο στή γλῶσσα ἀλλὰ καὶ στήν ψυχή»* (Δοξαστικό τῶν Αἵνων).

Ὁ Ἅγιος **γεννήθηκε στήν Ἀντιόχεια** καὶ ἔχασε νωρὶς τὸν πατέρα του. Ἡ **μητέρα** του **ἁγία Ἀνθοῦσα** ἀφοσιώθηκε στὸν γιό της, ὁ ὁποῖος **σπούδασε** ἐπιτυχῶς, ὄντας εὐφυής καὶ μεθοδικός. Ἐργάστηκε κατόπιν ὡς **δικαστικός ῥήτορας**. Στὴ συνέχεια μόνασε καὶ μελέτησε ἐντατικά. Μετὰ τὸν θάνατο τῆς μητέρας του, **μοίρασε τὴν περιουσία του στοὺς φτωχοὺς** καὶ ἀσκήτευσε σέ **σπήλαιο** πλὰι σέ Μοναστήρι. Τὸ 380 μ.Χ. χειροτονήθηκε διάκονος καὶ τὸ 386 **Πρεσβύτερος**.

Ἰεουργεῖ καὶ ποιμαίνει, διδάσκοντας καὶ ἐλεώντας, ἐνῶ κατηχεῖ καὶ κηρύττει στοὺς πιστοὺς. Ἡ φήμη του ἔφτασε ὡς τὴν Κωνσταντινούπολη. Ἐτσι ὅταν χήρευσεν ὁ Θρόνος τῆς Βασιλεύουσας, κλήθηκε ὁ Ἅγιος Ἰωάννης νά τὸν ἀναλάβει. Λόγῳ λαϊκῆς ἀντίδρασης, τοῦ ἔγινε ἀπαγωγή, καὶ τὸ **398 μ.Χ.** ἐνθρονίζεται ὡς **Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως**.

Τὴν δράση του ὡς Ἱερέας στήν Ἀντιόχεια συνεχίζει τώρα σέ μεγαλύτερη κλίμακα, στήν Βασιλεύουσα. Αὐτό **ἐνόχλησε** κάποιους, ιδίως τὴ **Βασίλισσα Εὐδοξία**. Τοῦ ἀφαιρεῖται τὸ Πατριαρχικὸ ἀξίωμα καὶ **ἐξορίζεται ἀπὸ τὴν Πόλη**. Γρήγορα ὅμως ἀποκαλύφθηκαν ὁ **ἰαδιουργίες κατὰ τοῦ Ἁγίου** καὶ ὁ Αὐτοκράτορας τὸν καλεῖ νά ἐπιστρέψει. Ὡστόσο, μένει πιστός στίς ἀξίες του καὶ πολὺ σύντομα ἡ Εὐδοξία ἀνανεώνει τὸ μένος της ἐναντίον του. **Γιὰ δευτέρη φορά** παίρνει τὸν δρόμο τῆς **ἐξορίας** πρὸς τὴν Κουκουσό. Βαδίζοντας πρὸς τὸν τόπο τῆς ἐξορίας του, συνεχίζει τὴν Ἱεραποστολή του, **γράφοντας ἐπιστολές**, ιδίως στήν Ὀλυμπιάδα, οἱ ὁποῖες ἀναπαράγονταν καὶ διανέμονταν στοὺς πιστοὺς. Στὴν ὑπόδειξη πολλῶν νά μεθοδεύσει τὴν ἐπιστροφή του, ἀφοῦ τὸ σύνολο τοῦ λαοῦ τὸν ὑπεραγαποῦσε καὶ ἐπιπλέον ὁ Πάπας Ἰννοκέντιος

Α'(401-417) τόν υποστήριζε μέ θερμή, ἀντέτασσε τό ἐκκλησιαστικό του φρόνημα «τὴν ἁμαρτία ἀπὸ τὸν διχασμὸ τοῦ λαοῦ δέν μπορεῖ νά ἐξαλείψει οὔτε τό αἷμα τοῦ μαρτυρίου». Βαδίζοντας συνεχῶς πρὸς ἄλλο τόπο ἐξορίας, ἔλαβε τό μήνυμα τοῦ Οὐρανοῦ γιά τό μαρτυρικό καί ὁσιακό τέλος του. Ἐτσι ἄφησε τὴν **τελευταία του πνοή** στήν Πιτυοῦντα τοῦ **Πόντου**. Ἦταν μόλις **60 ἐτῶν**, ἐκείνη τὴν **14η Σεπτεμβρίου** τοῦ ἔτους **407**. Λόγω τῆς ἐορτῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ὃ Ἐκκλησία μετέθεσε τὴ μνήμη του στίς **13 Νοεμβρίου**.

Ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,

Ὁ ἱερός Χρυσόστομος μᾶς ἄφησε **πλῆθος ὁμιλιῶν, ἐπιστολῶν καί ἐργασιῶν**, πού ἀποτελοῦν **θησαυρούς** γιά τὴν Ἐκκλησία καί τὴ Θεολογία. Ἀνά τούς αἰῶνες ὅλοι οἱ μελετητές θά καταφεύγουν στίς **εὐφυεῖς σκέψεις του**, ὅπως παρατίθενται στά ὀγκώδη συγγράμματά του ἢ διασώζονται ἀπὸ ἄλλους ἐκκλησιαστικούς Πατέρες. Ἀπὸ τίς διδαχές του ἐστιάζουμε τὴ σκέψη στίς ἀκόλουθες: «*Εἶσαι ἰδιοκτῆτης ἑνὸς μόνο πράγματος, τῆς εὐσεβείας. Αὐτὴν οὔτε ὁ θάνατος δέν μπορεῖ νά σοῦ τὴν ἀφαιρέσει*». Στηρίζει τὴν οἰκογένεια: «*Ὅπου εἶναι δεμένοι οἱ σύζυγοι καί τὰ παιδιά, ἀνάμεσά τους εἶναι ὁ Χριστός*». Διακηρύσσει ὅτι ἡ **Βίβλος** εἶναι **κορυφαῖο καί σωτηριῶδες ἀνάγνωσμα**: «Ἡ ἀνάγνωσις τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀνοίγει τὸν Οὐρανόν· εἶναι γκρεμός καί βάραθρο ἢ ἄγνοιά της». Τέλος, γοητεύει καί χαλυβδώνει **ὁ ὕμνος τοῦ στήν Ἐκκλησία**: «Ὅταν πολεμᾶται νικῶ, ἄταν ὑπονομεύεται ἰσχυροποιεῖται, ὅταν ὑβρίζεται γίνεται λαμπρότερη. Τραυματίζεται ἀλλὰ δέν πέφτει, κλυδωνίζεται ἀλλὰ ποτέ δέν καταποντίζεται». Ἄς ἔχουμε τὴν εὐχή του, καί ἄς μιμούμεθα τὴν πίστη του.

+ Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος